

Datum : 01 juni 2017
Tijd : 9.30 uur
Locatie : Cursus- en vergadercentrum Domstad, Utrecht

1. Opening

Er zijn geen algemene mededelingen. De agenda wordt vastgesteld.

2. **Gesprek Raad voor de Kinderbescherming en J42 over verhoogde instroom (o.l.v. Annette Roeters, algemeen directeur RvdK)**

Sinds het 4^e kwartaal van 2015 stijgt het aantal aanvragen voor beschermingsonderzoek bij het RvdK. Dit terwijl de periode 2012 – 2015 juist een gestage afname van het aantal meldingen liet zien. Omdat er tussen regio's sterke verschillen zijn in het aantal meldingen is er echter geen sprake van een landelijk patroon. Daarbij wordt de toename toegeschreven aan de invoering van het decentraal systeem: er wordt meer gezien en dus meer gemeld. Dit leidt tot extra druk op de zorgketen: wachtlijsten nemen toe en spoedgevallen kunnen steeds minder snel worden geholpen. Bureaucratie en verkoking bij zorgverleners en beleidsmedewerkers dragen hier nog eens aan bij. Daarnaast bestaat er minder samenwerking binnen de keten dan de term in eerste instantie lijkt te suggereren. Deze analyse heeft geleid tot de RvdK meerjarenvisie 2015-2020 met de ambitie om ieder kind op het juiste moment de juiste interventie te kunnen bieden. Deze aanpak berust op twee pijlers: 1) meer handen aan het bed en meer ruimte voor onderzoeks- en advieswerk; 2) zwaartepuntverschuiving van de rechtbanken naar de Jeugdregio's en het versterken van de ketensamenwerking. Voor het RvdK betekent dit dat de regiostructuur ontmantelt zal worden en een landelijke directie zal worden geïnstalleerd. Aan deze directie worden vier teamcoaches toegevoegd, wat de landelijke zichtbaarheid ten goede moet komen.

Marris van der Luytgaarden (West-Brabant-Oost) herkent de problematiek. Zo was de veronderstelling onder de regionale wethouders, waaronder Breda, dat de transformatie zou leiden tot een kortere keten. Dit bleek niet het geval. Hierop werd een symposium georganiseerd waaraan 27 gemeenten deelnamen met als doel inzicht te krijgen in de knelpunten in de keten en verbeterpunten aan te dragen. Hieruit volgde de algemene conclusie dat zich te veel organisaties in de keten bevonden en dat lokale partners onvoldoende uitgerust waren om hun primaire taken uit te voeren. Het aanbod is onoverzichtelijk waardoor ouders en cliënten 'verdwalen in het aanbod' en aan de kant van de aanbieders er geen stimulans is om snel 'in de keten te denken'. Er is binnen de gemeenten behoefte aan een balans tussen bewezen methoden en ruimte om te experimenteren om in de zorgbehoefte te voorzien.

Paul van Dijk (Utrecht): Utrecht heeft de risico's ten aanzien van het oplopen van de wachtlijsten tijdig onderkent en heeft sterk ingezet op (bovenregionale) samenwerking. Een van deze partners hierbij is Bureau Jeugdzorg. De grondgedachte is dat samenwerking enkel werkt wanneer je elkaars perspectief begrijpt. Echter is de manier waarop Utrecht deze samenwerking organiseert niet één-op-één te kopiëren door andere (kleinere) gemeenten.

3. **Terugkoppeling op inkoop-enquête 2018 en vooruitblik 2e helft 2017 (o.l.v. Ingeborg Visscher, VNG)**

Uit de enquête komt een overwegend positief beeld naar voren. Zo zijn de deelnemers

overwegend tevreden over de samenwerking tussen gemeenten onderling binnen de eigen regio. Ook over bovenregionale samenwerking zijn de deelnemers hoofdzakelijk positief, al wordt dit ingewikkelder gevonden. Ook lijken regio's steeds meer in staat om aanbieders meerjarige contracten aan te bieden. In de helft van de gevallen worden aanbieders inmiddels gecontracteerd na een aanbesteding. Met betrekking tot regionale samenwerking blijkt dat gemeenten op alle niveaus gemiddeld tussen de 100 en 200 partnerschappen onderhouden. Hier worden ook inactieve aanbieders onder verstaan: er is weliswaar een contract, maar er zijn geen kinderen. Ook waren de enquête-houders benieuwd naar het gebruik van *preferred suppliers*. Hier bleken regio's terughoudend in te zijn. De wetgeving hieromtrent is niet geheel duidelijk en het is afwachten welke koers het nieuwe kabinet gaat varen.

Tweede helft 2017:

Ingeborg geeft aan veel gesprekken te hebben gevoerd met de regio's en dat veel van deze informatie de komende tijd via de VNG-website zal worden ontsloten. Daarnaast organiseert de VNG in de komende maanden een *summer school*. Hier zullen verschillende regiomanagers bij aansluiten. J42-deelnemers zullen hier spoedig een mail over ontvangen (<https://www.vngacademie.nl/training-en-cursussen/summerschool.aspx>). Ook worden de deelnemers opgeroepen om zelf een spreker aan te dragen.

4. Visie branches op passende hulp op regionale schaal (o.l.v. José Manshanden, Ambassadeur Zorglandschap Gespecialiseerde Jeugdhulp, VNH/BGZJ/VWS)

José geeft aan haar functie per 1 juli neer te leggen, waarna zij zal worden opgevolgd door Jan Menting. Jan is lange tijd voorzitter geweest van het platform voor de Jeugd-GGZ. In die functie is hij het gewend geraakt te sturen op verbinding tussen gemeenten en aanbieders.

De branches hebben experts gevraagd een visie te ontwikkelen hoe jeugdzorg in de toekomst geborgd moet worden. Hier kwam uit dat de keten moet stoppen met denken vanuit het organisatiebelang. Jeugdzorg moet dicht bij de burger - *community-based* - georganiseerd worden. Daarnaast maken te veel aanbieders aanspraak op het etiket 'aanbieder bovenregionale specialistische zorg'. Het is onverstandig deze zorg te fixeren, deze is immers dynamisch. Wanneer de nadruk komt te liggen op vroeg-signalering en adequate zorg aan de voorkant, heb je op termijn minder aanbod in de tweede lijn nodig. Echter is het noodzakelijk om eerst het aanbod aan de voorkant zorgvuldig op te bouwen, alvorens af te bouwen aan de achterkant. Wanneer dit niet of overhaast gebeurt, neemt de kans op ongelukken toe. Daarbij hebben we te maken met een lerend systeem. Het aanbod aan de voorkant zal met de tijd en doorlopend verbeteren. Hierbij geldt nog steeds het adagium 'geen kind de regio uit'. Er wordt een nadrukkelijk beroep gedaan op de ketenmedewerkers om elkaar op te zoeken en het gesprek aan te gaan. Het is zaak om de professionals aan de voorkant de juiste opleiding en handvatten te geven. Zij zijn er niet enkel voor de indicatiestelling, maar vooral ook om ouders en cliënten bij te staan. Op een opmerking uit de zaal dat jeugdigen nog steeds vaak verhuizen van instelling, geeft José het advies om het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) hier bij te betrekken. Zij zijn vaak in staat te bemiddelen. De markt zal meer moeten aansluiten bij de behoeften van het kind en zich minder moeten terugtrekken achter de eigen specialismen.

5. Landelijke update (Geert Schipaanboord, VNG)

- a. **Liquiditeit en GI's:** nog steeds melden zich bij het TAJ GI's met liquiditeitsproblemen. Een voorbeeld hiervan is WSG die gemeenten verzoeken om bevoorschotting of van werkkapitaal te voorzien. Hieruit volgt de opmerking uit de zaal dat er nog verschillende diensten zijn die de WSG zou kunnen declareren, maar dit simpelweg niet doen. Geert: het is niet zo dat het beeld bestaat dat de WSG zijn zaken op orde heeft en de gemeenten falen. Gevraagd wordt soortgelijke problematiek regionaal op te lossen. De VNG zou dergelijke gesprekken kunnen faciliteren. Daarnaast zullen de certificaten van veel GI's de komende weken opnieuw beoordeeld gaan worden.

Derhalve wordt de deelnemers verzocht contact op te nemen met de GI's in hun regio. Wanneer er problemen dreigen te ontstaan kan contact worden opgenomen met de VNG / V&J.

- b. **Landelijke raamovereenkomsten:** De aanbesteding voor de periode 2019 en 2020 is reeds gepubliceerd. Half juli volgt de selectie, waarna in het najaar de onderhandelingen en gunning worden uitgevoerd.
- c. **Kindertelefoon, Sensor en AKJ:** Van de 388 gemeenten hebben inmiddels 320 zich ingeschreven voor de nieuwe regeling. Mochten de overige gemeenten zich niet op tijd melden, dan moet de VNG terug naar het Rijk om een nieuwe regeling te treffen. Zoals uit de ALV bleek, was het een nadrukkelijke wens van de gemeenten om deze diensten zelf te organiseren. Het is echter zeer onwenselijk om een constructie op te zetten waaraan een deel van de gemeenten niet deelneemt.
- d. **Gelderland: gesprekstafel instellingsvoogdij:** Gelderse regio's willen graag gesprek over ontwikkelingen bij jeugdigen met instellingsvoogdij. De VNG constateert echter dat er druk staat op het aantal verblijfsplekken. Het is echter nog niet duidelijk of dit enkel veroorzaakt wordt door een toename van het aantal jeugdigen. Er is daarnaast onvoldoende inzicht op de herkomst en uitstroom van jeugdigen met instellingsvoogdij. De VNG stelt daarom voor om met een aantal regio's uit het 'westen'/randstad, GI's en Gelderse regio's hierover een gesprek te organiseren.
- e. **Vergadering BJ42, 16 juni (14:00 – 17:00):** Met betrekking tot de gespreksonderwerpen geeft Marijke Synhaeve (VNG) aan dat ook in deze opstelling zal worden gesproken over de visie van de branches op passende hulp op regionale schaal. Echter volgt er geen verslag van deze vergadering. Wel zullen gemaakte afspraken worden opgetekend en worden gedeeld met de deelnemers aan de J42. Ook geeft Geert aan achter de stand van zaken aangaande het convenant woonplaatsbeginsel aan te gaan

6. Rondvraag:

Met betrekking tot regeldruk geven verschillende aanwezigen aan input te willen leveren aan de VNG dat bezig is aan een brief aan VWS over dit thema. Daarnaast wordt geconstateerd dat er binnen de groep behoefte is aan een projectleider inzake 'CORV-meldingen'. Deelnemers die hier mee te maken hebben kunnen zich melden bij Max Tiemessen (VNG). Derhalve biedt Lisanne van Eck (V&J) Jasper Vonk aan als CORV-contactpersoon (ketenregie@minvenj.nl). Ivonne Coppens (VWS) meldt dat er binnenkort een AO plaatsvindt. Hierover zal een brief volgen die zal worden gedeeld door de VNG (Zie bijlagen). Daarnaast is het onderzoek naar de compensatieregeling inmiddels afgerond. Met de regio's die hier voor in aanmerking komen, is inmiddels contact opgenomen.

7. Sluiting